

MAAELUMINISTEERIUM

Kati Tamtik
Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet

Teie: 10.02.2020 nr 16-6/19-2969-019

Meie: 25.02.2020 nr 4.1-5/2700-3

**Teade Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Hagudi –
Rapla ja Pärnu maakonna piir“
ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise programmi
avalikustamise ning avaliku arutelu kohta**

Oma kirjas nr 19-2969-019 ootate ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Hagudi – Rapla ja Pärnu maakonna piir“ ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise programmi kohta.

Täname, et olete arvesse võtnud meie saadetud märkused ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise programmi eelnõule. Samas rõhutame veelkord, et projektlahenduse koostamise käigus ei unustataks kajastada mulla katmise, eemaldamise ja taaskasutamisega seonduvat.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Tiina Saron
Kantsler

Kristine Hindriks
6256187 kristine.hindriks@agri.ee

Tallinn

14.07.2020

Our Ref: 1.13/EE-52

Maaeluministeerium

Lai tn 39 // Lai tn 41

15056 Tallinn

E-post: info@agri.ee

Koopia: info@ttja.ee

Rail Baltica raudteetrassi lõigu „Hagudi - Rapla ja Pärnu maakonna piir“ ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise programm

Käesoleva kirjaga edastame kommentaari teie keskkonnamõju hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal laekunud seisukoha osas.

Maaeluministeeriumi seisukoht:

Täname, et olete arvesse võtnud meie saadetud märkused ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise programmi eelnõule. Samas rõhutame veelkord, et projektlahenduse koostamise käigus ei unustataks kajastada mulla katmise, eemaldamise ja taaskasutamisega seonduvat.

Arendaja RB Rail AS kommentaar seisukohaga arvestamise kohta:

Seisukohaga arvestatakse projektlahenduse koostamise käigus. Arvamus on edastatud projekteerijale.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Karmo Kõrvek

Projektijuht

MAANTEEAMET

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve
Amet
info@ttja.ee
Endla 10a
10142, Tallinn

Teie 10.02.2020 nr 16-6/19-2969-019

Meie 13.02.2020 nr 15-5/20/7700-2

Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Hagudi – Rapla ja Pärnu maakonna piir“ ehitusprojekti KMH programmi eelnõu

Teavitame Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Hagudi – Rapla ja Pärnu maakonna piir“ ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise programmi avalikust väljapanekust ja avaliku arutelu toimumisest.

Maanteeamet, tutvunud esitatud dokumentidega, nõustub Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Hagudi – Rapla ja Pärnu maakonna piir“ ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise programmi eelnõuga.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Villu Lükk
juhataja
keskkonnatalitus

Rein Kallas
6119377 Rein.Kallas@mnt.ee

Tallinn

14.07.2020

Our Ref: 1.13/EE-49

Maanteeamet

Teelise 4

10916 Tallinn

E-post: info@mnt.ee

Koopia: info@ttja.ee

Rail Baltica raudteetrassi lõigu „Hagudi - Rapla ja Pärnu maakonna piir“ ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise programm

Käesoleva kirjaga edastame kommentaari teie keskkonnamõju hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal laekunud seisukoha osas.

Maanteeameti seisukoht:

Maanteeamet nõustub Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Hagudi – Rapla ja Pärnu maakonna piir“ ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise programmi eelnõuga.

Arendaja RB Rail AS kommentaar seisukohaga arvestamise kohta:

Maanteeameti seisukoht on võetud teadmiseks.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Karmo Kõrvek

Projektijuht

Pr Kati Tamtik
Tarbijakaitse ja Tehnilise
Järelevalve Amet
Liina.roosmagi@ttja.ee

Teie 10.02.2020 nr 16-6/19-2969-019
Meie 27.02.2020 nr 14.5-1/206-1

Põllumajandusameti arvamus

Austatud proua Tamtik

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet (edaspidi TTJA) edastas Põllumajandusametile (edaspidi PMA) 10.02.2020 Rail Baltic (edaspidi RB) raudteetrassi lõigu „Hagudi-Rapla ja Pärnu maakonna piir“ ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise programmi (edaspidi KMH) eelnõu dokumendi nr 16-6/19-2969-019 PMA on tutvunud esitatud dokumendiga.

Kavandatavaks tegevuseks on RB rajamine ja kasutamine Rapla maakonna kesk- ja lõunaosas 38,5 km pikkusel lõigul. Raudteelõik kulgeb Rapla vallas Hagudi-Kodila teest lõuna poole möödudes Hagudi rabast ja Rapla linnast lääne poolt. Lõigu keskosas kulgeb trassikoridor korduvalt Kehtna ja Rapla valla piiri ületades. Hinnatava lõigu lõunapiiriks on Rapla ja Pärnu maakonna piir. Raudteetrassi projekteerimise üldistes tingimustes arvestatakse asjaoluga, et pärast raudtee ehitamist on tagatud vee liikumine pinnastes ja vooluveekogudes ning rekonstrueeritavate maaparandussüsteemide toimimine ja ei tekitata üleujutusi ning kahju maaomanikele.

Suuremad pinnaveekogud, millega trass lõikub on Vigala jõgi, Rõue jõgi, Sootaguse pkr, Velise jõgi (Lihuveski jõgi), Kõnnu oja, Vihakuoja, Nutru jõgi (Valgu jõgi), Veskioja, Mürakamäe kr, Kuusiku jõgi, Riste veekogu, Kodila jõgi Saapasoo peakraav ja Sildsoo peakraav. Trassilõigule jäävad mitmed maaparandussüsteemide eesvoolud ja metsakuivendkraavid, millega tuleb arvestada veejuhtmete ristumiste-, maaparandussüsteemide rekonstrueerimise projekteerimisel ning hilisemal ehitamisel.

Juhul, kui raudteetrassi ja vooluveekogu ristumisel on vajalik truupide ja viaduktide ehitamine, millega võib kaasneda (ajutine või alaline) vooluveekogu ümber suunamine, või ehitamise käigus võidakse juhtida veekogusse saasteaineid, mis võivad halvendada veekogumi seisundit, tuleb selleks tegevuseks taotleda vee erikasutusluba vastavalt veeseaduses sätestatule. KMH programmis on märgitud et maaparandussüsteemid peavad jääma pärast raudteetammi valmimist töökorda, truubid peavad tagama eesvoolude ja kraavide vee läbilaskmist. Vältida tuleb üleujutuste teket, et oleks tagatud maatulundusmaa ja elamumaa kasutamine MaaParS §51 alusel. Arvestada tuleb MaaParS § 52 nõudeid.

Põllumajandusamet arvestab maaparandusalaste projekteerimistingimuste välja andmisel Maa-ameti ja Keskkonnaameti poolt väljastatud arvamusi, et maaparandustööde teostamisel saaks tagatud maaparanduse ja keskkonnanõuete täitmine ja tekitatud vähem kahju loodusele.

Põllumajandusamet teeb koostööd raudteetrassi maaparanduse osa projekteerija Osaühing Reaalprojektiga, mille käigus lahendatakse küsimused maaparandussüsteemide toimimise osas, et oleks tagatud KeHJS § 13 sätestatud nõuete täitmine.

Põllumajandusamet, tulenevalt MaaParS § 50 lõikest 5, § 51, § 52 ja KeHJS §13, nõustub Rail Baltic raudteetrassi lõigu „Hagudi-Rapla ja Pärnu maakonna piir“ ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise programmi eelnõuga.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Imbi Silde
Juhataja
Põhja regioon

Koostas: Mati Tõnismäe, mati.tonismae@pma.agri.ee; tel 5380 4208

Tallinn

14.07.2020

Our Ref: 1.13/EE-51

Põllumajandusamet

Teaduse 2

75501 Saku, Harjumaa

E-post: pma@pma.agri.ee

Koopia: info@ttja.ee

Rail Baltica raudteetrassi lõigu „Hagudi - Rapla ja Pärnu maakonna piir“ ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise programm

Käesoleva kirjaga edastame kommentaari teie keskkonnamõju hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal laekunud seisukoha osas.

Põllumajandusameti seisukoht:

Põllumajandusamet arvestab maaparandusalaste projekteerimistingimuste välja andmisel Maa-ameti ja Keskkonnaameti poolt väljastatud arvamusi, et maaparandustööde teostamisel saaks tagatud maaparanduse ja keskkonnanõuete täitmine ja tekitatud vähem kahju loodusele. Põllumajandusamet, tulenevalt MaaParS § 50 lõikest 5, § 51, § 52 ja KeHJS §13, nõustub Rail Baltic raudteetrassi lõigu „Hagudi-Rapla ja Pärnu maakonna piir“ ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise programmi eelnõuga.

Arendaja RB Rail AS kommentaar seisukohaga arvestamise kohta:

Põllumajandusameti seisukoht on võetud teadmiseks.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Karmo Kõrvek

Projektijuht

To: Liina Roosimägi <Liina.Roosimagi@ttja.ee>
Cc: Margus Kantsik <Margus.Kantsik@telia.ee>
Subject: RE: Dokumendi nr 16-6/19-2969-019 edastamine

Teie 11.02.2020 nr 16-6/19-2969-019
Meie 26.02.2020 nr EC.1-5.1/228-1

Tere

Täname Teid arvamuse küsimise eest.

Koostatud projekt esitada enne ehitusloa/-teatise menetlust läbivaatuseks ja kooskõlastamiseks Telia Ehitajate portaali kaudu: <https://www.telia.ee/partnerile/ehitajale-arendajale/projektide-kooskolastamine/>. Sideehitise kaitsevööndis on sideehitise omaniku loata keelatud igasugune tegevus, mis võib ohustada sideehitist. Antud kooskõlastusega ei väljasta Telia Eesti AS tegutsemisluba sideehitise kaitsevööndis tööde teostamiseks. Sideehitise kaitsevööndis võib töid teostada ainult Telia volitatud esindaja poolt väljastatud tegutsemisloa alusel. Tegutsemine Telia sideehitiste kaitsevööndis on lubatud peale sideehitise kättenäitamist järelevalve töötaja poolt ning selle fikseerimist kahepoolset allkirjastatud aktis.

Tegutsemisluba taotleda hiljemalt 5 tööpäeva enne planeeritud tegevuste algust ja soovitud väljakutse aega Telia Ehitajate portaali kaudu: <https://www.telia.ee/ehitajate-portaal>

Lugupidamisega

Margus Kantsik
füüsilise võrgu hoolduse juht / Head of Passive NW LCM Telia Eesti AS
[tel:+372 6402017](tel:+3726402017)
mob:+372 5115966

----- Kirjeldus -----

Saatja: liina.roosimagi@ttja.ee

Loomiskuupäev: 11.02.2020 08:00:15

Adressaat: kantselei@kaitseministeerium.ee; keskkonnaministeerium@envir.ee; info@siseministeerium.ee; info@agri.ee; info@mkm.ee; min@kul.ee; info@sm.ee; info@rahandusministeerium.ee; info@keskkonnaamet.ee; maaamet@maaamet.ee; maantee@mnt.ee; info@muinsuskaitseamet.ee; ppa@politsei.ee; rmk@rmk.ee; pma@pma.agri.ee; maaparendus@pma.agri.ee; rescue@rescue.ee; laane@rescue.ee; kesk@terviseamet.ee; valve@kki.ee; raplamaa@kki.ee; vallavalitsus@kohila.ee; rapla@rapla.ee; vald@pparumaa.ee; kehtna@kehtna.ee; saku@sakuvald.ee; edel@edel.ee; info@elering.ee; elektrilevi@elektrilevi.ee; gaasivork@gaas.ee; info@telia.ee; kohilamaja@kohilamaja.ee; salutaguse@lallemand.com; info@elasa.ee; info@eko.org.ee; erametsaliit@erametsaliit.ee; toimkond@avalikultrailbalticust.ee; nature@hot.ee; ejs@ejs.ee; peep.mannil@gmail.com; geograafiaselts@gmail.com; info@parnumaa.ee; info@pytk.ee; info@elvl.ee; rol@raplamaa.ee; raudtee@evr.ee; raek@raek.ee; info@ytkpohja.ee; elf@elfond.ee

Koopia: karmo.korvek@railbaltica.org; roland.muur@rbe.ee; hendrik.puhkim@skpk.ee

Teema: Dokumendi nr 16-6/19-2969-019 edastamine

ID: 2741591

Tallinn

14.07.2020

Our Ref: 1.13/EE-50

Telia Eesti AS

Mustamäe tee 3, 15033

Tallinn

E-post: info@telia.ee

Koopia: info@ttja.ee

Rail Baltica raudteetrassi lõigu „Hagudi - Rapla ja Pärnu maakonna piir“ ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise programm

Käesoleva kirjaga edastame kommentaari teie keskkonnamõju hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal laekunud seisukoha osas.

Telia Eesti AS seisukoht:

Arvamus puudutab nõudeid sideehitiste projekteerimiseks, ehitusprojekti menetlemiseks ja ehitustööde läbiviimiseks.

Arendaja RB Rail AS kommentaar seisukohaga arvestamise kohta:

Võetud teadmiseks. Arvamus on edastatud projekteerijale. KMH programmi kohta märkusi ei esitatud.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Karmo Kõrvek

Projektijuht

EESTIMAA LOODUSE FOND

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet
info@ttja.ee

Koopia: Saku Vallavalitsus, saku@sakuvald.ee;
Tallinna Linnavalitsus, lvpost@tallinnlv.ee;
RB Rail AS Eesti filiaal, info@railbaltica.org

15.04.2020 nr 67-1

Eestimaa Looduse Fondi ettepanekud Rail Balticu raudteetrassi „Kangru-Harju ja Rapla maakonna piir“, „Hagudi – Rapla- ja Pärnu maakonna piir“, „Tootsi – Pärnu“ jt viie trassi ehitusprojektide keskkonnamõju hindamise (KMH) programmi

Täname võimaluse eest kommenteerida Rail Balticu raudteetrasside ehitusprojektide KMH programme. Eestimaa Looduse Fond esitab sellega seoses alljärgnevad ettepanekud:

1. Teeme ettepaneku hinnata kõigil kaheksal RB trassi lõigul raudtee rajamisega kaasnevast täiendavast kuivendusest lähtuvat mõju märgaladele ja minimeerida neid mõjusid, sh kavandada veerežiimi taastamine kuivendusest mõjutatavatel märgaladel kuivenduseelsele tasemele või kompenseerida mõjud teistel kuivendusest rikutud märgaladel (taastades neil kuivenduseelse veerežiimi).
2. Seonduvalt raudteetrassi „Kangru-Harju ja Rapla maakonna piir“ ehitusprojekti KMH programmi avalikustamisega teeme ettepaneku paralleelselt raudtee ehitusega sulgeda **Männiku rabas** (EELIS andmetel paiknevad alal Natura 2000 elupaigatüübid 7230, 7110*, 91D0*) olemasolevad kuivendussüsteemid ning allalastud järvede ja laugastike kunstlikud väljavoolud. **Need tegevused aitaksid oluliselt vähendada juba kuivendatud ja kahjustunud turbaala kõrget tuleohtu lähivaldade elanikele ja raudtee tõrgeteta funktsioneerimisele**, samuti paraneks kuivendusest mõjutatud soo üldseisund ning säiliks ja suureneks turbasse salvestunud süsiniku hulk.

Männiku raba on ainus Tallinna linna lähedal säilinud tavainimese jaoks äratuntav rabakooslus, mis võimaldab piirkonna elanikel tutvuda Eesti märgiks tituleeritud maastikuga¹. Samuti näitab ala praegune kasutus, et Männiku rabal on puhkealana suur potentsiaal. Samas, esmalt tuleks panna piir kontrollimatule ATV-dega raba lõhkumisele – see tegevus tuleks suunata raba põhjaossa, mis on juba lootusetult Männiku karjäärade poolt mõjutatud. Lisaks kuivendussüsteemi sulgemisele teeme ettepaneku raudtee ehitusega kaasneva negatiivse mõju kompenseerimiseks rajada matkarada (osaliselt laudteena) Luige alevikust Rätsepa järveni, sealt üle raba edelasse soosaareni ja madalsohu ning seejärel tagasi läbi säilinud laugastiku. Raja toimimiseks on vaja planeerida inimeste ja kergliiklusvahendite läbipääs raudtee alt/pealt Rätsepa järve väljavoolu kohalt.

¹ Raba, laulupidu ja mets on kokku Eesti
<https://leht.postimees.ee/4415069/raba-laulupidu-ja-mets-on-kokku-eesti>

Antud plaan langeb kokku Saku valla üldplaneeringuga, mis näeb ette järgnevat: Männiku (Valdeku) raba II kategooria märgala – eesmärk on säilitada olemasolevad looduslikud tingimused. Ala on maastikuliselt väärtuslik, ümbruskonna veerežiimi stabiliseeriv/kontrolliv ala, kompensatsiooniala (rekreatsioon), õppe- ja ekskursiooniala.

Foto: Männiku soo keskosas säilinud lageraba. M. Kohv, 2019. a.

3. RB trass on kavandatud lõigus „**Tootsi – Pärnu**“ üle või läbi looduslikuna toimiva Rääma soo idaserva (EELIS andmetel paiknevad alal Natura 2000 elupaigatüübid 3160 ja 7120). Sookoosluste kahjustamise kompenseerimiseks Rääma soos, teeme ettepaneku taastada soid samaväärses sookompleksis lähtudes Kaitstavate soode tegevuskavas (2015) ² toodud prioriteetidest.

4. Sookoosluse kahjustumise kompenseerimiseks trassil „**Hagudi – Rapla- ja Pärnu maakonna piir**“ Hagudi soo lääneservas, teeme ettepaneku taastada kuivendusest kahjustatud Hagudi soo.

Taastamine aitaks oluliselt vähendada juba kuivendatud ja kahjustunud turbaala kõrget tuleohtu, mis ohustab lähikonna elanikke seonduvalt võimaliku põlenguga kaasneva õhukvaliteedi langusega, samuti võib see olla oluline raudtee tõrgeteta funktsioneerimisele.

---

² https://www.envir.ee/sites/default/files/soode_tegevuskava.pdf

Joonis. RB trassikoridori paiknemine Hagudi soos

Esitatud ettepanekute aluseks on järgnevad dokumendid:

- 2017. aastal Riigikogu poolt heaks kiidetud kliimapoliitika raamdokument [Kliimapoliitika põhialused aastani 2050](#). Tegemist on arengudokumendiga, mis toetab turbaalades süsiniku säilitamist. Täpsemalt on turvasmuldade teemat käsitletud peatükkides „Põllumajandus“ ning „Metsandus ja maakasutus“. Metsanduse ja maakasutuse alavaldkonnas näeb strateegia ette, et „säilitatakse või suurendatakse soolade turbas seotud süsinikuvaru. Vältitakse soode edasist kuivendamist ning juba kuivendatud turbaaladel taastatakse võimaluse korral looduslähedane veerežiim või vältitakse alade edasist degradeerumist“ (p 28). Dokument näeb ette **süsinikuvaru säilitamist nii põllumajandusliku kasutusega turvasmuldades kui ka metsamaana kasutatavatel turbaaladel**. Samuti on dokumendis esitatud põhimõte, et kuivendatud turbaaladel tuleks vältida alade edasist degradeerumist.

- Bioloogilise mitmekesisuse konventsiooniga ühinenud riigid võtsid 2010. aastal Aichis eesmärgiks taastada 2020. aastaks vähemalt 15% rikutud ökosüsteemidest. Sellest lähtuvalt on samasuguse 15% sihi seadnud Euroopa Liit (sh Eesti) oma elurikkuse strateegias³. RB kavandamine läbi säilinud või degradeerunud soode ilma, et loodaks tingimused nende looduslike maastike säilimiseks, degradeerunud maastike olukorra parandamiseks või kahjustuste kompenseerimiseks, viib meid nimetatud eesmärkidest veelgi kaugemale, kuna degradeerunud maastike pindala suureneb.

Eestimaa Looduse Fondi poolt koordineeritavas ja EL LIFE-programmi ning KIKi poolt rahastatavas projektis „Soodede kaitse ja taastamine“ teostatavate sootaastamistööde põhjal

³ [Euroopa Liidu Bioloogilise Mitmekesisuse strateegia aastani 2020. 2011. Euroopa Komisjon.](#)

hindame ettepanekutes väljatoodud tööde maksumuseks 131 kuni 1036 eurot ha kohta⁴. Hektari kohta maksumuse kujunemine sõltub konkreetsest asukohast (ligipääsetavus ja kaugus teedest, paisude hulk pindalaühiku kohta, erilahendused, tööde kogumaht).

Eestimaa Looduse Fond on Eesti Keskkonnaühenduste Koja liige, kelle üldised seisukohad Rail Balticu küsimuses on leitavad <https://eko.org.ee/seisukohad/eko-seisukoht-rb>.

Lugupidamisega

Tarmo Tüür
juhatuse liige
/allkirjastatud digitaalselt/

Kontakt: Jüri-Ott Salm, jott@elfond.ee

---

⁴ Käsiraamat [“Soode taastamine: senised kogemused teguloo “soode kaitse ja taastamine” näitel”, I versioon](#)

Tallinn

14.07.2020

Our Ref: 1.13/EE-53

Eestimaa Looduse Fond

Staadioni 67, Tartu 51008

E-post: elf@elfond.ee

Koopia: info@ttja.ee

Rail Baltica raudteetrassi lõigu „Hagudi - Rapla ja Pärnu maakonna piir“ ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise programm

Käesoleva kirjaga edastame kommentaari teie keskkonnamõju hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal laekunud seisukohtade osas.

Eestimaa Looduse Fond seisukohad:

1. Teeme ettepaneku hinnata kõigil kaheksal RB trassi lõigul raudtee rajamisega kaasnevast täiendavast kuivendusest lähtuvat mõju märgaladele ja minimeerida neid mõjusid, sh kavandada veerežiimi taastamine kuivendusest mõjutatavatel märgaladel kuivenduseelsele tasemele või kompenseerida mõjud teistel kuivendusest rikutud märgaladel (taastades neil kuivenduseelse veerežiimi).

Arendaja RB Rail AS kommentaar seisukohaga arvestamise kohta:

Ettepanekuga arvestatakse. Käsitletava trassilõigu ehitusprojekti koostamisel ja keskkonnamõju hindamisel arvestatakse märgaladele avalduva mõju piiramise vajadusega. Kohtades, kus märgala kuivendamine on möödapääsmatu, leitakse võimalused mõjude kompenseerimiseks, nt teistel kuivendusest rikutud märgaladel.

2. Sookoosluse kahjustumise kompenseerimiseks trassil „Hagudi – Rapla ja Pärnu maakonna piir“ Hagudi soo lääneservas, teeme ettepaneku taastada kuivendusest kahjustatud Hagudi soo. Taastamine aitaks oluliselt vähendada juba kuivendatud ja kahjustunud turbaala kõrget tuleohtu, mis ohustab lähikonna elanikke seonduvalt

võimaliku põlenguga kaasneva õhukvaliteedi langusega, samuti võib see olla oluline raudtee tõrgeteta funktsioneerimisele

Kommentaar: Ettepanekuga arvestatakse. RB lõigu „Hagudi – Rapla- ja Pärnu maakonna piir“ ehitusprojekti KMH käigus analüüsitakse erinevaid võimalusi Hagudi soo lääneserva sookoosluse kahjustumise kompenseerimiseks. Muuhulgas kaalutakse ELF-i ettepanekut taastada Hagudi soo. Vt ka vastus punktis 1.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Karmo Kõrvek

Projektijuht